

skal også føre kontrol med, at kommunalforvaltningen overholder gældende ret, og tilsynet har pligt til at tage en sag op til nærmere undersøgelse i tilfælde, hvor det antages, at der kan foreligge ulovlige forhold af en vis betydning.

For det andet: Den kommunale og den amtskommunale forvaltning er underkastet en langt mere umiddelbar demokratisk kontrol end statsforvaltningen. Kontrollen udøves af mange tusind folkevalgte lokalpolitikere, og disse står direkte til ansvar for deres indsats og kontrolvirksomhed hvert fjerde år.

For det tredje: I de senere år har der været en klar og rigtig tendens til at begrænse mulighederne for at klage over kommunale afgørelser til et statsligt forvaltningsorgan. Dette er sket ud fra den holdning, at hvor der foreligger et betydeligt element af lokalt skøn, ville det være forkert at en statslig »fjern« myndighed kunne omgøre dette lokale skøn.

Det er endelig vigtigt at understrege, at Ombudsmanden ikke bare kan prøve alle kommunale afgørelser, hvor der er mulighed for rekurs, men også andre kommunale afgørelser, hvis han finder, at der er tale om krænkelse af væsentlige retlige interesser. Det er derfor ikke umiddelbart indlysende for den konservative folketingsgruppe, at Ombudsmandens kompetence over for kommunerne skal udvides.

Endvidere er der spørgsmålet om Ombudsmandens forhold til domstolslignende nævn. Vi er enige i, at Ombudsmanden ikke skal have kompetence i forhold til tvistnævn. Når det angår domstolslignende nævn, dvs. ankenævn, der med dommermedlemmer og under domstolslignende procesformer udfører samme opgaver som domstolene, bør disse også klart undtages fra Ombudsmandens kompetence.

Det samme finder vi bør gælde for andre nævn, som tager stilling til væsentlige retsforhold mellem forvaltningen og borgerne, såfremt procesformen i disse nævn er domstolslignende, dvs. at der gives mulighed for kontradiktorisk proces, mundtlighed, besigtigelse osv.

Jeg mener dog i modsætning til udvalget, at spørgsmålet om, hvilket nævn Ombudsmanden skal have eller ikke have kompetence i forhold til, skal afgøres, inden lovforslaget endelig færdigbehandles. En udsættelse af afgørelsen vil føre til en usikker retstilstand, som ingen kan være tjent med.

På side 121 i betænkningen fremhæver udvalget, at der er grund til at advare mod fortsat at føje nye opgaver til Ombudsmandens allerede omfattende virksomhed.

Det er vi konservative ganske enige i og er derfor også indstillet på under udvalgsbehandlingen nøje at drøfte, om det skal være Ombudsmandens opgave at foretage en systematisk fængselsinspektion.

Konkluderende kan jeg derfor konstatere, at vi er betænkelige over for dele af lovforslaget, men at vi ser frem til en konstruktiv og omfattende udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg har bedt om ordet, fordi det ville være rart lige at kommentere et spørgsmål, mens vi har hr. Helge Adam Møller her. Vi kan ikke komme alle de emner igennem, der blev omtalt, for det var jo simpelt hen hovedemnerne, så jeg vil nøjes med at stille spørgsmål vedrørende et enkelt problem i forbindelse med det kommunale tilsyn. Jeg går ud fra, at hr. Helge Adam Møller har overvejet det forslag, som jeg tror statsamtsjuristerne har stillet i forbindelse med Tilsynsrådets rolle i forhold til Ombudsmanden, hvor de – efter min mening i og for sig med rette – foreslår, at Tilsynsrådet færdiggør sin behandling, før Ombudsmanden kommer ind, således at en række sager kan blive behandlet færdig dér. De problemer, der opstår på grund af sagsmængden, mener jeg netop kunne begrænses gevaldigt ved at lade sager, der var indbragt for Tilsynsrådet, behandle dér først.

De øvrige spørgsmål, jeg vil nævne, må vi tage op senere.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Ja, vi har selvfølgelig også i den konservative folketingsgruppe overvejet dette eventuelle samspil mellem Ombudsmanden og tilsynsrådene, hvis man følger i hvert fald hovedlinjerne i betænkningen. I betænkningen er der jo anført fire forskellige muligheder. Man har lagt sig fast på nummer tre, tror jeg det er, men der er jo mulighed for at vælge en af de andre, og der er mulighed for at drøfte det. Vi ser frem til at drøfte nærmere i udvalget, hvilken af dem der kunne være mest hensigtsmæssig, hvis man skulle ende med at gå ind for lovforslagets hovedindhold, altså et klart øget tilsyn med kommunerne.

Dorte Bennedsen (S):

Det foreliggende forslag, som jo er taget fra den betænkning, der blev afgivet af et udvalg, som